

felighed berøved. Det har saaledes vist sig i enkelte Tilfælde, at Kirkesyn ikke ere foretagne saaledes, som man maatte ønske det, og hvor man da har maattet ønske at høre Sognets Mening itide; Klagerne og Anferne komme nok engang, men saa er det som oftest for seent. Det er nu Noget, Menighedsraadet skal have Indflydelse paa, men indtil det kan udføres af Menighedsraadet, skal efter det Lovforslag, der er forelagt, Sogneforstanderskabet gjøre det; dette er foreslaaet, fordi man indtil det kan udføres paa den foreslaaede Maade, ønsker det udført paa den Maade, det bedst kan udføres paa i Mellemtiden, og altsaa tager tilfælde med Sogneforstanderskabets Tjeneste. Men det er ikke et, saadant Hensyn, der ligger til Grund for det, der er foreslaaet under Nr. 97. — Der er en saa grundig Forvirring og Forvansning i dette Forslag, som vil gjøre dets Antagelse meget utilraadelig, navnlig med Hensyn til Begrænsningen for Sogneforstanderskabets Virksomhed. Sogneforstanderskabet er en borgerlig Institution, med en vis bestemt borgerlig Myndighed. Men nu at give denne reent borgerlige Institution en ganske anden Virksomhed, en Virksomhed, der berøber paa ganske andre Grundsætninger, vilde forekomme mig at være høist urigtigt. Det er en Selsølgelse, at Sogneforstanderskabet f. Ex. har at tage sig af løsladte Fanger og at det paaligger det at flaffe dem Arbejde; men denne Virksomhed er en ganske anden end Menighedsraadets i saa Henseende. Menighedsraadet stiller sig det til Opgave: at søge at vinde dem tilbage for Menigheden og Samfundet, Sogneforstanderskabet derimod har kun at opfylde en Forsørgelsespligt, og disse to Institutioner have altsaa at gaae frem paa en forskjellig Maade. Det er derfor en ulykkelig Sammenblanding, som vil opstaae imellem Noget, der netop berøber paa en i det Hele frivillig Virksomhed, som jo bliver særegen for Menighedsraadet, og den Lovbundne Virksomhed, som er tillagt Sogneforstanderskabet. At blande dette sammen er dog noget saa Urimeligt, at man egentlig ikke fornødtigvis bør tænke paa at gaae ind der-

paa; jeg indrømmer, at jeg udtrykker mig noget stærkt. Der er foreslaaet her af Udvalget, at Menighedsraadene skulle have Indflydelse paa Kirkesagen. Jeg kan ikke have Noget imod dette Forslag, men nu at bestemme, at det skal være Sogneforstanderskabet, altsaa med Udelukkelse af Præsten — thi han har kun med Skole- og Fattigsager at gjøre — der skal afgjøre, hvem der skal bestyre Kirkesagen, er det ikke løierligt? Det kan ikke være de Herrers alvorlige Mening, at dette skulde være Tilfældet. Jeg tilstaaer, at jeg troer, at Kirken efter hele vor Udvikling bør stilles paa en friere Fod, at den i mange Henseender maa komme til at træde frem langt mere sondret fra Staten, end det nu er Tilfældet. Jeg troer, at den hele Sammenfiltring af Stat og Kirke, som nu finder Sted, giver Anledning til saa megen Stinkchristendom, at naar Staten hæver den den tilkommende Tilsynsret, navnlig med Hensyn til den økonomiske Side, bliver det nødvendigt, at Kirken iøvrigt faaer en friere Stilling, hvori den kan bevæge sig med større Sikkerhed. Men ganske imod en saadan Retning i Udviklingen gaar det her foreslaaede. Man vil her stille en heel Deel reent kirkelige Spørgsmaal under en reent borgerlig Autoritet. Man sammenblander i langt højere Grad, end det nu er Tilfældet, Stat og Kirke; man giver en reent borgerlig Myndighed Ret til at ytre sig om Forhold, som ere reent aandelige. Jeg antager derfor, at dette Forslag vil forvanste Sogneforstanderskabernes Charakter ved at sammenblande f. Ex. den frivillige og den tvungne Fattigunderstøttelse. Jeg finder Forslaget forkasteligt, ved at det i en endnu højere Grad, end det nu er Tilfældet, sammenblander Stat og Kirke, lægger Statens og Kirkens Anliggender ind under en reent borgerlig Myndighed. Da jeg nu har disse Anskuelser, maa jeg altsaa erklære mig imod Forslaget under Nr. 97, som bygget paa disse Anti-Kønneber-Grundsætninger, som en æret Landstingsmand (Carlsen) har opstillet.